

Wybrane problemy historii medycyny. W kręgu epistemologii i praktyki

pod redakcją

Anity Magowskiej, Katarzyny Pękackiej–Falkowskiej i Michała Oweckiego

Wydawnictwo Kontekst
Poznań 2020

Michał Początek

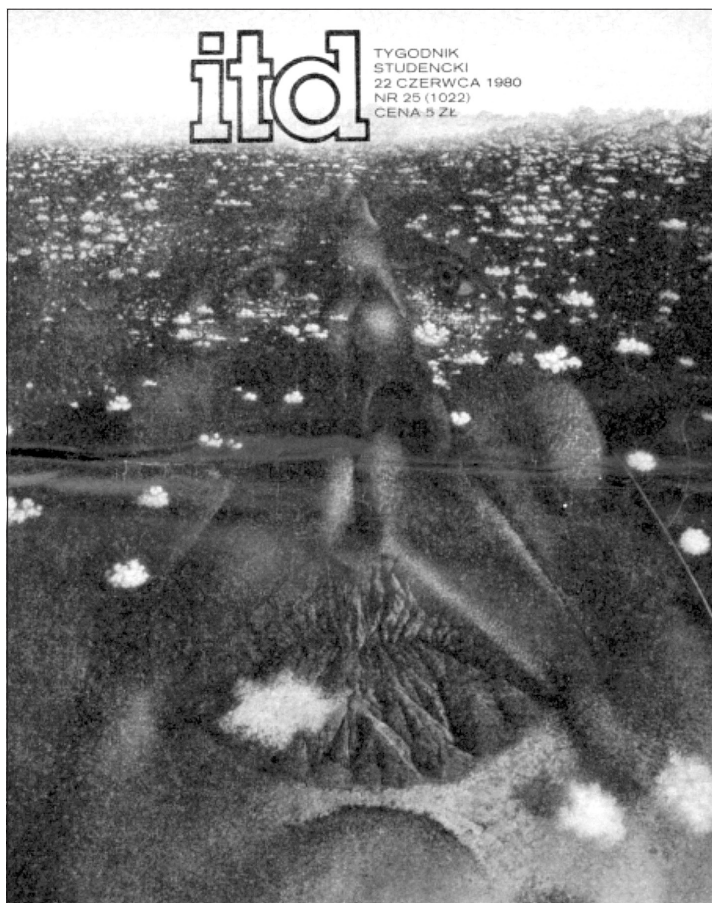
Prywatny Specjalistyczny Gabinet Neurologiczny, Piła

e-mail: poczatek@poczta.onet.pl

Naukowe dodatki tematyczne dwutygodnika studenckiego „Nowy Medyk”. Przyczynek do historii czasopisma

Streszczenie. Prasa, to obok piosenki, kabaretu i teatru jeden z podstawowych składników subkultury studenckiej. Czasopisma studenckie to zarówno periodyki redagowane przez zawodowych dziennikarzy dla studentów, jak i takie, które redagują sami studenci. Wśród tych redagowanych przez samych studentów na miano profesjonalnych w okresie istnienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (1945–1989) zasługiwały zdaniem prasoznawców tylko trzy: krakowski „Student” oraz sprofilowane zawodowo „Politechnik” i „Nowy Medyk”. Wszystkie one miały zasięg ogólnopolski i były wydawane przez Młodzieżową Agencję Wydawniczą (MAW). Pozostałe tytuły, których tylko w latach 1945–1971 odnotowano aż 327, miały charakter „nieprofesjonalny”, ukazywały się nieregularnie jako jednodniówki (czasem okolicznościowe), biuletyny i kolumny studenckie w gazetach. Wśród wymienionej liczby tytułów nie uwzględniono studenckich czasopism bezdebitowych, wydawanych od połowy lat siedemdziesiątych XX w. i których liczba pod koniec istnienia PRL osiągnęła apogeum (kilkadziesiąt pozycji). W redakcjach studenckich działało w tym czasie ok. 2800–3000 dziennikarzy: większość w uczelnianych radiowęzłach i redakcjach radiowych (1700–1800), 450–500 w studenckich agencjach fotograficznych, pozostali w prasie. Media studenckie, zwłaszcza te redagowane przez samych studentów, dysponowały pewnym zakresem niezależności programowej i podlegały mniej restrykcyjnej cenzurze. W mniejszym stopniu niż te przygotowywane przez profesjonalistów, były też narzędziem ideologicznej propagandy. Pełniły funkcje komunikacyjne, integracyjne środowiskowo oraz warsztatowo-szkoleniowe dla adeptów dziennikarstwa. Popularność periodyków branżowych wynikała m.in. z rzetelnego i aktualnego relacjonowania bieżących problemów związanych z uprawianiem konkretnych zawodów. Czasopisma zamieszczały też omówienia najnowszych odkryć naukowych czy rozwiązań technologicznych. Zadania te wypełniały zwłaszcza wydawane w latach 1977–1981, jako naukowe dodatki tematyczne w ramach cyklu „Medyk i medycyna”, naukowe publikacje „Nowego Medyka”.

W polskim piśmiennictwie historycznym temat polskiej prasy studenckiej w okresie po II wojnie światowej reprezentowany jest skromnie. Wynika to zapewne częściowo z nieodległej perspektywy czasowej, uprzedzeń ideologicznych (zakładanego „skażenia” manipulacją propagandową czynników politycznych), ale także istotą samego zjawiska, czyli jego „ulotnością”/„efemerycznością”. Działalność dziennikarska studentów traktowana była trochę jako społeczna aktywność o charakterze amatorskim, dorywczym, hobbystycznym, a zatem niejako ubocznym. Celem pracy nie jest na pewno wypełnienie braków w literaturze przedmiotu, a jedynie zarysowanie kontekstu historycznego

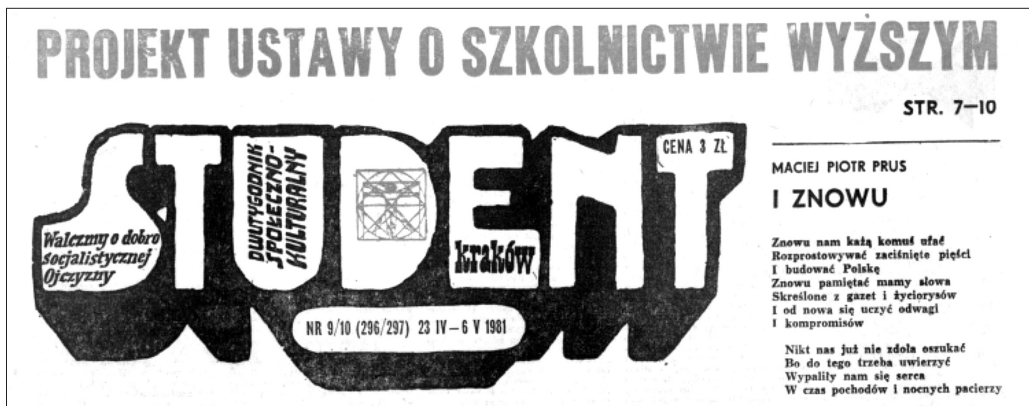
Rycina 1. Strona tytułowa tygodnika studenckiego „ITD” z 1980 roku

Źródło: archiwum autora

Rycina 2. Strona tytułowa Tygodnika Studenckiego „Politechnik”

Źródło: archiwum autora

<p>W DOMERZE:</p> <p>w poszukiwaniu nowoczesnej osobowości...</p> <p>PAŃSTWO - ZBIOROWY OBOWIĄZEK</p> <p>- str. 3</p>	<p>JAN SAWKA</p> <p>SZTUKA MUSI MÓWIC...</p> <p>- str. 5 - 7</p>	<p>absolutnie...</p> <p>TWARDE LĄDOWANIE</p> <p>- str. 10</p>	<p>POTKNĄĆ SIĘ O PRZEBISNIEG</p> <p>113 Festiwal Piosenki i Piosenkarzy Studenckich w Krakowie!</p> <p>- str. 6</p> <p>Festiwal Akademickich Klubów Turystycznych</p> <p>- str. 11</p>
<p>TYGODNIK STUDENCKI</p>			<p>ROK ZAŁOŻENIA 1930</p> <p>18</p> <p>WARSZAWA 2 V 1975</p>
<p>politechnik</p>			
<p>1 MAJA</p>			<p>ZYWOT STUDENTA</p> <p>STUDENT</p> <p>uspołecznia się</p>

Rycina 3. Strona tytułowa czasopisma „Student” z 1981 roku

Źródło: archiwum autora

i wskazanie pewnych aspektów, być może przydatnych dla przyszłych badaczy, a mniej dotąd eksponowanych. Należy do nich studencka, medyczna publicystyka naukowa, która z pewnością na to zasługuje. Niniejszy materiał został przygotowany w oparciu o wydania „Nowego Medyka” przechowywane w archiwum domowym autora, prasoznawcze opracowania książkowe oraz wspomnienia własne i innych dziennikarzy czasopisma.

Prasa, to obok piosenki, kabaretu i teatru jeden z podstawowych składników subkultury studenckiej; największy też bodaj czynnik oddziaływania i kształtowania świadomości estetycznej i literackiej wśród studentów¹. Według definicji prasoznawczej:

prasa studencka to wydawnictwa periodyczne, czasem tylko intencjonalnie periodyczne, redagowane –podobnie jak prasa profesjonalna – przez zespół posiadające zewnętrzne cechy czasopisma, publikujące artykuły w jakiś sposób aktualne².

Czasopisma studenckie to zarówno periodyki redagowane przez zawodowych dziennikarzy dla studentów, jak i takie, które redagują sami studenci. Znaczący temat Andrzej K. Waśkiewicz kategoryzuje wydawnictwa studenckie pod względem wypełniania kryteriów definicyjnych na profesjonalne i „nieprofesjonalne”. Wśród czasopism redagowanych przez samych studentów na miano profesjonalnych w okresie istnienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (1945–1989) zasługiwały tylko trzy: krakowski „Student”, oraz warszawskie, sprofilowane „zawodowo” „Politechnik” i „Nowy Medyk”³.

Wszystkie trzy czasopisma miały zasięg ogólnopolski i wydawane były od 1974 roku przez Młodzieżową Agencję Wydawniczą (MAW), należącą do partyjnego (Polska

¹ Waśkiewicz, 1975, s. 3–5.

² Zawada, 1977, s. 319.

³ Buck, 2018, s. 42.

Rycina 4. Strona tytułowa czasopisma „Nowy Medyk” z 1979 roku

Źródło: archiwum autora

Zjednoczona Partia Robotnicza) koncernu RSW (Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza) „Prasa–Książka–Ruch”. Pozostałe tytuły, których tylko w latach 1945–1971 odnotowano aż 327, miały charakter „nieprofesjonalny”; ukazywały się nieregularnie jako jednodniówki (czasem okolicznościowe), biuletyny i kolumny studenckie. Wśród wymienionej liczby tytułów nie uwzględniono studenckich czasopism bezdebitowych, wydawanych od połowy lat siedemdziesiątych XX w. i których liczba pod koniec istnienia PRL osiągnęła apogeum (kilkadziesiąt pozycji). W redakcjach oficjalnych studenckich „publikatorów” działało w tym czasie ok. 2800–3000 dziennikarzy. Skupieni oni byli w regionalnych (duże ośrodki akademickie) Klubach Dziennikarzy Studenckich (KDS). Większość pracowała w uczelnianych radiowęzłach i redakcjach radiowych (1700–1800), reszta (450–500) – w studenckich agencjach fotograficznych, pozostali w prasie⁴. Media studenckie, zwłaszcza te redagowane przez samych studentów, dysponowały pewnym zakresem niezależności programowej, w mniejszym stopniu podlegały też rygorom cenzury. Na pewno odmiennie niż te redagowane przez zawodowych, etatowych dziennikarzy nie były typowym narzędziem ideologicznej propagandy. „Nowy Medyk” na przykład w latach siedemdziesiątych prowadził dość odważną i krytyczną szpaltę „Akademicki hyde park. Co myśłą?” oraz obszerny dział listów do redakcji.

Media te pełniły funkcje komunikacyjne, integracyjne środowiskowo oraz warsztatowo–szkoleniowe dla młodzieży dziennikarskiej. Popularność periodyków „branżowych” wynikała m.in. z rzetelnego i aktualnego relacjonowania bieżących problemów związanych z uprawianiem konkretnych zawodów, opisywania najnowszych odkryć naukowych czy rozwiązań technologicznych. Zadania te wypełniały także wydawane w latach 1977–1981, jako naukowe dodatki tematyczne w ramach cyklu „Medyk i medycyna”, publikacje „Nowego Medyka”. Nazwa cyklu została zapożyczona od rocznika Studenckiego

⁴ Waśkiewicz, 1977, s. 5–9.

Towarzystwa Naukowego Akademii Medycznej w Warszawie, ukazującego się w latach 1955–1960.

„Nowy Medyk” był poniekąd kontynuacją „Życia Medycznego” założonego w lutym 1925 roku jako organ Koła Medyków Studentów Uniwersytetu Warszawskiego. „ŻM” było zrazu miesięcznikiem uczelnianym i takim pozostało do października 1928 roku. Od listopada 1928 do listopada 1932 roku ukazywało się jako pismo ogólnopolskie pod egidą Ogólnopolskiego Związku Akademickich Towarzystw Medycznych. W latach 1935–1939 tytuł się odrodził w Poznaniu, tym razem jako organ Koła Stowarzyszenia Samopomocowego Studentów Medyków UP. Po wojnie „ŻM” wznowiono na Uniwersytecie Warszawskim w 1945 roku; wydawano je jako formalnie dwumiesięcznik, ale nieregularnie. Ostatecznie pismo zlikwidowano w 1949 roku⁵.

**NOWY
MEDYK**
PISMO POD PATRONATEM ZSP
REDAKCJA: ul. Oczki 1 02-001 Warszawa tel.
22-72 51 12-22 92 14
WYDAWCA: RSW Prasa Książka Ruch Młodzieżowa Agencja Wydawnicza 00 554 Warszawa.

ul. Koszykowa 8a, tel. Dyrekcji 22-42-78. Dział
Wydawniczy 22-32-52
BIURO REKLAM I OGŁOSZEŃ: ul. Wilcza 61,
20-479 Warszawa tel. 22-97-82
REDAGUJE KOLEGIUM: Piotr Aleksandro-
wicz, Andrzej Dorobka (redaktor naczelny), Ma-
ciej Miśkiewicz, Jerzy Koralewski, Jerzy Leszin
Kopanski, Stanisław Pawłowski (tekstowe re-
dakcji)
W SKŁAD REDAKCJI WCHODZĄ: Roman
Chocyk, Przemysław Jajłowicki, Maciej Lewand-
ski, Jacek Piotrowski, Andrzej K. Waszkiewicz,
Piotr Urbanelli.

REDAKTOR TECHNICZNY: Zosobia Leszczyń-
ska
KOREKTA: Jolanta Kosłowska

ODDZIAŁY REDAKCJI

1) GDANSK – Włodzimierz Dreński, ul. De-
bowa 13 p. 127 80-204 Gdańsk 2) KATOWICE
– Przemysław Jajłowicki, ul. Pomiatowskiego
15 40-280 Katowice 3) KRAKÓW – Małgorzata
Nabiałczyk, ul. Mokra 78 DSAM 30-490 Kra-

ków, 4) LUBLIN – Młda Czabak, ul. Wschodnia
11/11 20-018 Lublin, 5) ŁÓDŹ – Janusz Cieslik, ul.
Lomumby 3 1 DS 91 484 Łódź 6) SZCZECIN –
Bożena Apansowicz, ul. Dąbrowskiego 8 p. 7,
70-123 Szczecin tel. 81-03-01 WROCLAW – Henryk
Saruł, ul. Wolności 2 Bruderska 12a, DS „Bła-
żunia” 50-491 Wrocław
Prenumerata ze zniżką przykłada się za granicę
jest droższa od krajowej o 50 proc. dla zniżko-
dawców indywidualnych i o 100 proc. dla stacjo-
narych instytucji i zakładów pracy
Druk: 25.VI.1980 r. Zam. 1682. O-08

Rycina 5. Strona tytułowa i stopka czasopisma „Nowy Medyk” z 1980 roku

Źródło: archiwum autora

„Nowy Medyk” powstał w Akademii Medycznej w Warszawie w maju 1953 roku, dwa miesiące po śmierci Józefa Stalina, jako wydawnictwo Komitetu Uczelnianego PZPR, Zarządu Uczelnianego ZMS (Związek Młodzieży Socjalistycznej) i Komitetu Uczelnianego ZSP (Związek Studentów Polskich, w latach siedemdziesiątych – Socjalistyczny Związek Studentów Polskich). Początkowo „NM” wychodził co miesiąc, a od połowy

⁵ Kucharz, 1980, s. 26–30, 35, 37–39.

Nowy Medyk

DWUTYGODNIK
STUDENCKI
ROK XXX
NR 1 (379)
1—15 STYCZNIA
1983 R.
CENA 10 ZŁ

Czasopismo młodzieży medycznej

Późno, bo późno, ale jesteśmy znowu razem (str. 2). ♦ O studenckiej kieszeni — sonda redakcyjna „Wielkie pieniądze” (str. 2) ♦ O „czarnej” praktyce pisze Piotr Kuciński (str. 6) ♦ Postać profesora Antoniego Kępińskiego przypomina Teresa Kupczyńska — „Uzdrowiciel psyche” (str. 3) ♦ Nobel '82 — (str. 7) ♦ Fotoreportaż Piotra Urbanellisa — „Wytrzeźwiająka” — (str. 8—9) ♦ Dla kandydatów na studia medyczne rozpoczynamy druk ubiegłorocznego testu (str. 13 — 14)

Rycina 6. Strona tytułowa czasopisma „Nowy Medyk” z 1983 roku

Źródło: archiwum autora

lat sześćdziesiątych XX w. zaczął przekształcać się w pismo ogólnopolskie, stając się nim oficjalnie w 1969 roku⁶. Przy dziesięciu istniejących cywilnych uczelniach medycznych i jedynej wojskowej w Łodzi (WAM) powstały redakcje oddziałowe. W 1972 roku „NM” został włączony do RSW i był kolportowany jako dwutygodnik na terenie całego kraju. Sprzedawano go w łącznej liczbie ok. 4 tys. egzemplarzy, na tej samej zasadzie co pozostałe tytuły prasowe, poprzez sieć kiosków „Ruch”. Drukowany był w Warszawie (oficyna Expressu Wieczornego) na słabej jakości papierze.

W 1981 roku wydawanie czasopisma zostało na dwa lata zawieszono. Tytuł został wznowiony w 1983 roku, nie odzyskał jednak dawnego rozmachu. Druk przeniesiono do Szczecina i sięgnięto po jeszcze gorszej jakości papier, pochodzący z tamtejszej fabryki „Skolwin”. W połowie lat osiemdziesiątych zmniejszono nakład, objętość i częstotliwość („MN” powrócił wtedy do formuły miesięcznika).

Po likwidacji MAW w 1989 roku grupa lekarzy i dziennikarzy związanych z „NM” założyła spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością „Medyk”, która została w 2003 roku zawieszona, a potem ostatecznie zlikwidowana 16 stycznia 2019 roku⁷. W latach 1971–1989 redaktorem naczelnym „Nowego Medyka” był warszawski pediatra Andrzej Jerzy Doroba (1942–2013). Na łamach czasopisma występował także jako utalentowany felietonista o pseudonimie „Intruz”. Był on inicjatorem i współzałożycielem spółki „Medyk”. Spółka wydawała magazyn dla farmaceutów i lekarzy „Lek w Polsce” oraz *indeksowany* „Gabinet

⁶ Doroba, 2006, s. 112.

⁷ Doroba, 2007; Doroba, 2006, s. 40–43.

Rycina 7. Redakcja warszawska (1978)

Źródło: Doroba, 1980, s. 11

Prywatny”. Jej nakładem opublikowano też kilkadziesiąt fachowych wydawnictw książkowych. Spółka przez zgromadzenie wspólników została ostatecznie rozwiązana w kolejną rocznicę śmierci Andrzeja Doroby⁸.

Na zawartość każdego numeru „NM” składały się materiały redagowane w Warszawie przez kolegium pisma oraz publikacje (artykuły i krótkie komunikaty) przygotowywane w redakcjach terenowych. Gazeta była rozprowadzana w całym kraju w symbolicznej cenie 2 zł (od maja 1981 roku – 6 zł.), podczas gdy ogólnopolska gazeta codzienna kosztowała „złotówkę”, branżowy tygodnik „Służba zdrowia” – 2 zł, a tygodnik „Polityka” złotych 6. Dziennikarze studenci otrzymywali wynagrodzenie pieniężne, zależne od obszerności opracowanego materiału. W końcu lat siedemdziesiątych (okres gierkowskiej tzw. „propagandy sukcesu”) nakład „Nowego Medyka” się zwiększył (do 10 tys. egzemplarzy), wzrosła też objętość numeru (do 16 stron) i częstotliwość edycji (21 numerów w roku).⁹

Wtedy to redakcja krajowa, a w ślad za nią ekspozytury oddziałowe z wielokrotniłą obecnością materiałów merytorycznych (ściśle zawodowych i naukowych). Na czele pionu naukowego (jednocześnie jako członek kolegium) stanął Przemysław Olaf Jałowicki, potem profesor anestezjologii i intensywnej terapii, a obecnie rektor Śląskiego

⁸ Krajowy Rejestr Sądowy, INFOVERITI (dostęp: 05.05.2019).

⁹ Doroba, 1980, s. 9–10.

Rycina 8. Strona tytułowa czasopisma Medyk i Medycyna – kolumny naukowe

Źródło: archiwum autora

Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Wydano najpierw wkładkę tematyczną (tzw. Kolumny Naukowe) poświęconą pediatrii, na którą złożyły się wywiady z profesorami Bożeną Hager-Malecką („Pediatrizy – prekursorzy profilaktyki”) i Bogusławem Halikowskim („Dziecko jest ojcem człowieka”), artykuły o wpływie środowiska przemysłowego na zdrowie dziecka oraz o chorobach metabolicznych (z opiniami pióra profesora Stefana Angielskiego)¹⁰.

Potem pojawił się dodatek o historii medycyny, dodatek angio-, kardio- i torakochirurgiczny (m.in. wywiady z profesorami Mariusem Barnardem, Janem Mollem, Andrzejem Piskorzem i Witem Rzepeckim), dodatek farmaceutyczno-farmakologiczny (m.in. rozmowa z doc. Wincentym Kwapiszewskim, Prezesem Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego) oraz wkładka dotycząca medycyny pracy¹¹. Nie nosząc formalnego charakteru „wkładki naukowej”, w jednym z kolejnych numerów ukazał się zbiór artykułów na temat medycyny sportowej¹².

Obecność kolumn naukowych zaznaczyła jeszcze bardziej „fakultecki”, a więc sprofilowany zawodowo charakter czasopisma¹³. Był on widoczny już w 1974 roku, kiedy rozpoczęto cykl „Medycyna Anno 2000”, w którym luminarze polskiej medycyny przedstawiali najnowsze osiągnięcia oraz perspektywy rozwojowe reprezentowanych przez siebie gałęzi wiedzy lekarskiej. Działem naukowym kierował wówczas, wchodząc jednocześnie w skład kolegium redakcyjnego, Andrzej Górski, później profesor immunologii i transplantologii, rektor Akademii Medycznej w Warszawie oraz wiceprezes Polskiej Akademii Nauk. Zamieszczono tam obszerne wypowiedzi profesorów: Witolda Michałkiewicza,

¹⁰ Anonim, 1978, s. 7–10.

¹¹ Anonim, 1980b, s. 5–9; Anonim, 1980a, s. 7–11; Anonim, 1979, s. 7–10; Anonim, 1980c, s. 3, 7–10.

¹² Anonim, 1980d, s. 1–9.

¹³ Miśkowiec, Rygielski, 1977, s. 215, 217.

MEDYK

KOLUMNY NAUKOWE • ANGIO—KARDIO—TORAKOCHIRURGIA

iMEDYCYNA

XVIII ZJAZD SEKCJI CHIRURGÓW KLATKI PIERSIOWEJ, SERCA I NACZYŃ odbył się w szczecińskim Zamku Książąt Pomorskich w dniach 18–19 listopada 1979 roku. Uczestniczyło w nim około 300 chirurgów, z całego kraju, a także 20 gości zagranicznych. Obrady, którym przysłuchawali się licznie zebrani specjaliści innych dziedzin medycyny oraz studenci, toczyły się równoległe w trzech sekcjach: chirurgii serca, angiochirurgii oraz chirurgii klatki piersiowej.

Cztery zagadnienia uznano za tematy główne Zjazdu.

Kierownikiem tematu poświęconego skojarzonemu leczeniu raka płuc był prof. E. ROGALSKI.

Dyskusja nad chirurgicznym leczeniem wad nabytych zastawki dwudzielnej kierował prof. J. MOLL.

Obrady na temat zatorów tętnic prowadził prof. A. PISKORZ.

Kierownikiem tematu dotyczącego postępów w chirurgii klatki piersiowej, serca i naczyń był doc. S. WIECHOWSKI.

Odbyło się sześć konferencji okrągłego stołu. Oprócz tematów głównych poruszono na nich także problem taktyki chirurgicznego leczenia raka przelyku oraz zagadnienia osłony mięśnia sercowego w czasie operacji na otwartym sercu.

Rycina 9. Strona tytułowa czasopisma „Medyk i Medycyna” – kolumny naukowe

Źródło: archiwum autora

Juliana Aleksandrowicza, Mieczysława Kędry, Eugeniusza Rogalskiego, Andrzeja Szczeklika, Józefa Hałasy, Jana Hasika i Seweryna Łukasika. Potem pojawiły się zapisy rozmów m.in. z otolaryngologiem, profesorem Stanisławem Iwankiewiczem, okulistami (profesorami Teresą Baranowską–George, Witoldem Orłowskim), autorem legendarnego podręcznika do anatomii profesorem Adamem Krechowickim, patomorfologiem, profesorem Kazimierzem Stojąłowskim, i innymi.

Problematykę zaburzeń psychopatologicznych poruszał cykl „Notatnik psychiatryczny”. Prowadzono także stałą rubrykę „Przeczytaliśmy dla Was”, która spełniała rolę przekąznika aktualnej informacji naukowej; zawierała ona krótkie omówienia najważniejszych nowości ogłaszanych w piśmiennictwie polsko- i obcojęzycznym. Lżejszą, „ciekawostkową” formułę stosowano w odniesieniu do obecnych prawie w każdym numerze doniesień popularnonaukowych publikowanych jako „Kalejdoskop medyczny” czy „Rozmaitości medyczne”¹⁴. Upowszechniano także wydarzenia z działalności studenckiego ruchu naukowego.

W 1974 roku odbył się krajowy Kongres Studenckiego Ruchu Naukowego. Wśród istniejących 900 kół naukowych, 300 działało na uczelniach medycznych. Kontynuując blisko stuletnią tradycję na ziemiach polskich (choć początkowo pod zaborami), koła te funkcjonowały jako teoretyczne, kliniczne, stomatologiczne, farmaceutyczne oraz na trochę innych zasadach – jako koła językowe¹⁵. Zgłaszano pomysły zreformowania

¹⁴ Ibid., s. 216.

¹⁵ Kucharz, 1977, s. 7.

naukowej aktywności studentów w trosce o większą kreatywność przyszłych kadr badawczych¹⁶. Kilkakrotnie komentowano kolejne edycje kwartalnika „Zeszyty Naukowe”, wydawanego w szczecińskiej Pomorskiej Akademii Medycznej od 1974 roku, wówczas jedyne takiego studenckiego periodyku naukowego w skali kraju, a od 1978 roku dostępnego we wszystkich ośrodkach akademickich¹⁷.

Jednym z zadań „Nowego Medyka” było aktualizowanie i uzupełnianie wiedzy pochodzącej ze studenckich podręczników, wskazywanie przykładów jej praktycznego zastosowania. Szeroko omawiano zagadnienia z zakresu dydaktyki i deontologii. Artykuły reporterskie z kolei przybliżyły codzienne aspekty funkcjonowania służby zdrowia, pokazywały rzeczywistość w bardziej bezpośredni, mniej „podkolorowany” sposób. Na wiele problemów patrzono oryginalniej i bardziej krytycznie, co przygotowywało młodych adeptów medycyny do sprawnego wykonywania zawodu. Model publicystyki medycznej wypracowany w „Nowym Medyku” był w znacznym stopniu wykorzystywany przez prasę zawodową, skomercjalizowaną, uwolnioną od cenzury i coraz liczniejszą po zmianach ustrojowych 1989 roku.

Bibliografia

1. Anonim (1978), „Nowy Medyk”, nr 13 (308).
2. Anonim (1979), „Nowy Medyk”, nr 18 (334).
3. Anonim (1980a), „Nowy Medyk”, nr 2 (339).
4. Anonim (1980b), „Nowy Medyk”, nr 5 (342).
5. Anonim (1980c), „Nowy Medyk”, nr 9 (346).
6. Anonim (1980d), „Nowy Medyk”, nr 15 (352).
7. Buck A. (2018), Prasa studencka w latach siedemdziesiątych (1972–1980). Tendencje i nurty, „Rocznik Historii Prasy Polskiej”, t. 21, nr 2, <http://journals.pan.pl/dlibra/publication/123752/edition/107958/content>
8. Doroba A. (2006), „Nowy Medyk” – dzieje skondensowane, „Medycyna, Dydaktyka Wychowanie, Akademia Medyczna w Warszawie”, nr 10.
9. Doroba A. (2007), Listy: „Nowy Medyk” – poprawki historyczne, „Puls”, <https://izba-lekarska.pl/numer/numer-200712/listy-nowy-medyk-poprawki-historyczne/>
10. Doroba A. (red.) (1980), Studencka prasa medyczna, Warszawa: Redakcja „Nowy Medyk”.
11. Krajowy Rejestr Sądowy, INFOVERITI, www.infoveriti.pl/osoba-kr/Doroba-Andrzej-Jerzy/c4407960ad605336e74bd90af39e795b.html na podstawie; (dostęp: 05.05.2019).
12. Kucharz E. (1977), Rozwój kół naukowych Akademii Medycznych. Ruch naukowy... przyspieszyć!, „Nowy Medyk”, nr 3, z. 277.

---

¹⁶ Początek, 1979, s. 14.

¹⁷ Kucharz, 1980, s. 81–82.

13. Kucharz E. (1980), *Lancet i pióro (Zarys dziejów prasy studentów medycyny i farmacji w Polsce)*, [w:] Doroba A. (red.), *Studencka prasa medyczna*, Warszawa: Redakcja „Nowy Medyk”.
14. Miśkowiec M., Rygielski J. (1977), *Ogólnopolskie czasopisma studenckie („Student”, „ITD.”, „Nowy Medyk”, „Politechnik”)*. *Przeobrażenia modelu i funkcji*, w: A. Waśkiewicz (red.), *Czasopisma studenckie w Polsce (1971–1976)*, Warszawa: Zarząd Główny Socjalistycznego Związku Studentów Polskich.
15. Początek M. (1979), *Martwy bieg*, „Nowy Medyk”, nr 10 (326).
16. Waśkiewicz A.K. (1975), *Wstęp*, w: A.K. Waśkiewicz (red.), *Czasopisma studenckie w Polsce (1945–1970)*, Warszawa: Zarząd Główny Socjalistycznego Związku Studentów Polskich.
17. Waśkiewicz A.K. (1977), *Wstęp*, w: A.K. Waśkiewicz (red.), *Czasopisma studenckie w Polsce (1971–1976)*, Warszawa: Zarząd Główny Socjalistycznego Związku Studentów Polskich.
18. Zawada A. (1977), *Recenzja książki „Czasopisma studenckie w Polsce (1945–1970)”*, pod redakcją Andrzeja K. Waśkiewicza, Warszawa 1975, wyd. Zarząd Główny Socjalistycznego Związku Studentów Polskich, ss. 400, „Pamiętnik Literacki: czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej”, t. 68, nr 1.